

Investér i fællesskabet

Civilsamfundsstrategi for fællesskabet
Horsens Kommune

Investér i fællesskabet

"Civilsamfundsstrategi for fællesskabet Horsens
Kommune"

Vedtaget af:

Kultur- og Civilsamfundsudvalget
12. august 2019

Kontaktperson:

Morten Skovmand Fogh
Chef for Bibliotek, Borgerservice og Fritid
Kopiering tilladt med kildeangivelse

Layout og tryk:

Strategi og Kommunikation, Horsens Kommune

Horsens Kommune
Rådhusstorvet 4
8700 Horsens
www.horsens.dk

Indhold

- 01** Flere frivillige hverdagshelte
side 5-6
- 02** Foreninger på forkant
side 7-8
- 03** Levende lokalsamfund
side 9-10
- 04** Stærke fællesskaber for unge
side 11-12
- 05** Vi deler i flok!
side 13-14

En fællesskabsstrategi

I Horsens Kommune er vi kendte for vores stærke fællesskaber, hvor vi kerer os om hinanden og får ting til at ske. Fællesskaberne skal vi værne om – og vi skal investere i dem, så de vokser, bliver stærkere, og så endnu flere oplever at være en del af dem.

Derfor har et bredt udvalg af kommunens borgere, foreninger, virksomheder, organisationer, frivillige ildsjæle og kommunale fagpersoner og politikere sammen bidraget til denne strategi. Den sætter vigtige mål og pejlemærker for, hvordan vi over de kommende år sammen vil styrke vores fællesskaber – og hvordan vi vil gøre det endnu mere attraktivt for os alle at gøre en forskel.

Arbejdet med strategien er sket på initiativ fra Kultur- og Civilsamfundsudvalget i Horsens Kommune, der har samlet kommunens interessenter om det fælles projekt. Strategien har rod i en række dialoger, møder og workshops i efteråret 2018 og foråret 2019. Ikke mindst i regi af en række nedsatte visionsgrupper, der på tværs af civilsamfundets aktører og interesser har sat en ambitiøs kurs for det fremadrettede arbejde.

I strategien er der udpeget fem overordnede indsatsområder, som civilsamfundets aktører fremadrettet ønsker at rette særligt fokus mod. Disse er: "Flere frivillige hverdagshelte", "Foreninger på forkant", "Levende lokalsamfund", "Stærke fællesskaber for unge" og "Vi deler i flok".

Under hvert af disse indsatsområder er der opstillet en række konkrete målsætninger, som civilsamfundets aktører over de kommende år i fællesskab skal arbejde for at indfri. Det sker gennem en række konkrete initiativer, som parterne i frivillige fællesskaber og formelle partnerskaber skal formulere og realisere.

01

Flere frivillige hverdagshelte

Hver uge yder hundredevis af frivillige en vigtig indsats for fællesskabet i Horsens Kommune. Hvad end det er på plejehjemmene, i idrætsforeningerne, til de store koncerter og festivaler eller et ganske andet sted, gør de en uvurderlig forskel for en masse mennesker i vores kommune.

Over de kommende år skal det gøres endnu lettere og mere attraktivt at være frivillig, så endnu flere får lyst til at melde sig under fanerne.

Det gælder både indenfor den organiserede frivillighed i bl.a. foreningerne og kommunens institutioner og i den mere uorganiserede form, hvor man gør en lille forskel for andre som en naturlig del af hverdagen.

En vigtig del af arbejdet med at styrke frivilligheden er at gøre det mere overskueligt, hvordan man som borger i Horsens Kommune kan bidrage og med hvad. Der er masser af ressourcer i vores samfund, og vi ved fra bl.a. frivilligundersøgelser, at mange flere end i dag ønsker at bidrage, hvis opgaven er nem at få øje på og hvis den er klart defineret.

Frivillighed kan foregå som en fast ugentlig rutine på fx et lokalcenter eller en idrætshal, som

en enkelt afgrænset opgave eller som en uformel og helt naturlig del af ens hverdag. Der er mange måder at engagere sig på, så det passer til ens ressourcer og ens hverdag – og vi skal understøtte alle former.

Samtidig skal vi sammen være endnu bedre til at værdsætte og anerkende den frivillige indsats. Det øger både motivationen for at komme i gang og for i mange år at blive ved med at gøre en forskel for fællesskabet.

Tilsammen vil vi altså arbejde for at indfri følgende målsætninger:

Målsætninger – Flere frivillige hverdagshelte

1. At skabe bedre overblik over mulighederne for at være frivillig
2. At iværksætte tiltag for at værdsætte og anerkende de frivillige
3. At inspirere til at give den lille hjælp i hverdagen
4. At få fat i nye målgrupper af frivillige

Cocktailparty på plejehjemmet

Når unge møder ældre på plejecentret Nørrevang, så er det med fest, farver og cocktails! De unge fra Horsens Produktionsskole rykkede for nyligt ud og lavede cocktailparty på plejecenter Nørrevang. Midt i mellem farverige drinks, sugerør og parasoller var der mulighed for at få nogle gode snakke og finde nye venner.

Der var også genbrugsplader på pladespilleren, skøn musik fra gamle dage og rigtig god stemning. Og hvem ved – måske de unge blev fristet til at komme igen, som frivillige? I hvert fald er det tydeligt at de hygger sig sammen – på tværs af alder!

02

Foreninger på forkant

Foreningerne spiller en afgørende rolle for sammenholdet og fællesskabet i Horsens Kommune. Hvad end der er tale om idræts- og fritidsforeninger eller foreninger på det frivillige sociale område, er der tale om organisationer, der giver mening og indhold for en masse mennesker på daglig basis. Deres arbejde skal vi understøtte så godt, vi overhovedet kan.

Én central udfordring hos kommunens foreninger er at finde frem til de rette lokaler og faciliteter i de rette tidsrum. Derfor vil vi sammen arbejde for at forbedre overblikket over tilgængelige fysiske faciliteter i kommunen og for at gøre dem lettere tilgængelige for foreningerne.

Samtidig er det en stående udfordring for mange foreninger at mobilisere tilstrækkeligt mange frivillige til at drive og understøtte dem i deres arbejde. Det kræver ofte en håndholdt og opsøgende indsats, hvor klar kommunikation og at skabe et tydeligt overblik over konkrete opgaver er blandt nøgleingredienserne. På dette område mangler en række foreninger både viden og erfaring.

For at fremme udviklingen på bl.a. dette område skal videns- og erfaringsdelingen blandt foreningerne styrkes. Det vil bl.a. være med til at

løfte kompetenceniveauet på centrale områder, muliggøre flere fælles initiativer på tværs af foreningslivet samt fremme deling af ressourcer blandt foreningerne.

Endelig skal der arbejdes med at øge mangfoldigheden i foreningerne – både blandt dem, der driver dem, og blandt de medlemmer, der benytter sig af deres tilbud.

Tilsammen vil vi altså arbejde for at indfri følgende målsætninger:

Målsætninger – Foreninger på forkant

1. At forbedre adgangen til de fysiske rammer i kommunen
2. At blive dygtigere til at rekruttere og fastholde frivillige
3. At dele viden og erfaringer på tværs af foreningerne
4. At øge mangfoldigheden i foreningerne

Foreninger finder sammen til gensidig fordel

I Torsted har de tænkt ud af boksen! Sammen med idrætsforeningen FC Horsens har Torsted Aktive Ældre fundet sammen i et frugtbart fællesskab. De 150 ældre hygger sig hver onsdag formiddag i fodboldklubbens klubhus på Ternevej. Uden at spille fodbold. Men med masser af andet spændende på programmet.

Hen ad vejen har de ældre fundet ud af, at der er brug for deres hjælp når FC Horsens arrangerer fodboldskole sammen med DBU. Da stiller de aktive ældre op og serverer mad, deler frugtposer ud og meget andet. Det er deres måde at sige tak på – og en bonus-effekt er, at stævnerne giver endnu mere sammenhold blandt de aktive ældre.

03

Levende lokalsamfund

Et lokalsamfund med stærkt sammenhold, hvor man hjælper hinanden og tager fælles ansvar: Det er et sted, hvor man gerne vil vokse op, flytte til og blive boende i mange år. Det gælder i alle nærområder – fra de mindre landsbysamfund til de travle bydele midt i Horsens by.

Derfor vil vi sammen arbejde målrettet for at styrke de lokale fællesskaber rundt omkring i hele kommunen.

Sammenholdet skal fødes i de enkelte lokalområder og af de mennesker, der bor der. Men her mangler der indimellem den sidste motivation eller inspiration for at få samlet lokalområdet om det fælles projekt. Her kan vi hjælpe hinanden.

Den kommunale organisation skal understøtte de lokale fællesskaber og skal søge at minimere de bureaukratiske barrierer, der måtte eksistere for de lokale fællesskabers udvikling.

Borgerbudgettering – hvor der gives øget lokal medbestemmelse over fordelingen af økonomiske ressourcer – har i de senere år været anvendt med succes i enkelte af kommunens lokalsamfund. Det skal undersøges, hvorvidt der er grundlag for at udbrede dette tankesæt i

større skala for at fremme fællesskaber fx i andre lokalsamfund eller på andre områder.

Kommunale institutioner som plejehjem, skoler, botilbud og biblioteker har stort potentiale for at udgøre samlingspunkter og være facilitatorer af fællesskaber i lokalsamfundene. Denne rolle skal de i stigende grad tage på sig og udvikle over de kommende år.

Tilsammen vil vi altså arbejde for at indfri følgende målsætninger:

Målsætninger – Levende lokalsamfund

1. At udbrede viden om og erfaring i, at samle folk om et fælles meningsfuldt projekt
2. At afdække og fjerne bureaukratiske forhindringer for at udbrede lokale fællesskaber
3. At afsøge muligheder for at udbrede borgerbudgettering som led i at fremme lokale fællesskaber
4. At gøre kommunale institutioner til lokale samlingspunkter og facilitatorer af fællesskaber

Trygge landsbyer

I Haldrup har Projekt Trygge Landsbyer ikke bare skabt mere tryghed men også større fællesskab, mere sammenhold og en styrkelse af identiteten. Horsens Kommune har bidraget med 100.000 kroner og pengene er blandt andet gået til et trafikikkert helle-anlæg, førstehjælpskurser, hjertestarter og en seniorklub.

Alle interesserede Haldrup-beboere har været med til at idéudvikle og prioritere midlerne, og gennem en fælles indsats er drømme blevet til virkelighed. Og når der er kort vej fra ide til handling, vælger endnu flere at melde sig på banen som aktive landsbyboere. Det har skabt sammenhold, nye netværk og stolthed – og tryghed på den lange bane.

04

Stærke fællesskaber for unge

Det skal være fedt at være ung i Horsens Kommune! Både dem, der er født og vokset op her, og dem, der kommer hertil fra andre egne, skal opleve at være en del af vores fællesskab.

Vi er et sted fuld af muligheder og aktiviteter – også for unge. Derfor vil vi arbejde for at styrke unges kendskab til kommunens idræts- og fritidsforeninger, kulturtilbud, events og frivillige aktiviteter.

Vi vil samtidig arbejde for at understøtte de unge, der måtte ønske at starte nye fællesskabsinitiativer op. Det kan være gennem arrangementer, ved at starte en ny forening eller på mere uformel vis. Der findes nemlig masser af initiativ og drivkraft blandt de unge – og det skal vi blive bedre til at bringe i spil.

Samtidig skal vi have øget fokus på at få alle unge med. Det gælder især dem, der lige er flyttet hertil, og dem der af forskellige årsager har vanskeligt ved at finde vej ind i fællesskaberne. Her skal der en mere håndholdt indsats til, hvor der både er fokus på at udvikle de unges kompetencer, og hvor fællesskaberne skal tage et aktivt ansvar.

Tilsammen vil vi altså arbejde for at indfri følgende målsætninger:

Stærke fællesskaber for unge

1. At øge kendskabet blandt de unge til lokale arrangementer, foreninger, events og frivillige aktiviteter
2. At stimulere unge initiativtagere til at starte nye fællesskaber
3. At rette øget fokus mod inklusion af sårbare unge i foreninger og øvrige fællesskaber

Ungeeksempel

Det gode ungeliv skal være for alle! Derfor samarbejder Move, headspace, Sund By, Ungerådet og Produktionsskolen om INCLUSION festival – en festival som støtter fællesskaber på tværs, og hvor der er plads til alle. Det er målgruppen – de unge – som får festivalen til at rulle sammen med eksisterende frivillige og diverse lokale aktører.

Sammen skaber de noget som alle unge kan være med til. I 2018 kom 1500 personer forbi festivalen, enten for at høre nogle af de mange kunstnere, spille spil, være med i den rytmiske zumba eller for blot at slappe af og nyde stemningen.

05

Vi deler i flok!

Kunne bil nummer to være en bil, man deler med andre i nabolaget? Kunne overskudsmad og –varer fra butikker og caféer deles med andre i stedet for at blive smidt ud? Og kunne boremaskinen og kantklipperen høre til i et fælleskur i stedet for, at hver enkelt husstand har én?

Måske kan vi i Horsens Kommune blive bare en smule bedre til at dele ting i stedet for at eje dem hver især. Det er ofte både godt for pengepungen og miljøet – og så giver det nogle mennesker adgang til ting, de ellers ikke ville have haft adgang til.

Derfor vil vi sammen arbejde målrettet for at understøtte udbredelsen af deleøkonomi i Horsens Kommune.

Først og fremmest vil vi arbejde for at udbrede det grundlæggende tankesæt om at dele. Det gør vi ikke mindst ved at fortælle historier og vise konkrete eksempler, der kan vække nysgerrigheden og give inspiration.

Samtidig vil vi vise vej til konkrete platforme og muligheder, så vejen til at dele bliver så kort og nem som overhovedet muligt.

Derudover vil vi sammen understøtte firmaer, privatpersoner og organisationer, der måtte ønske at iværksætte nye initiativer på området.

Tilsammen vil vi altså arbejde for at indfri følgende målsætninger:

Målsætninger – Vi deler i flok

1. At udbrede kendskabet til deleøkonomi og at inspirere til deling
2. At understøtte virksomheder, foreninger og andre initiativtagere, der ønsker at iværksætte deleøkonomi-initiativer

Overskudscaféen

Overskudscaféen er en selvstændig forening, som i samarbejde med Bo Trivsel sælger overskudsmad i Aktivitetshuset Hybenvej og Beboerhuset Axelborg i Horsens. Overskudsmad er mad, der ikke er fejler noget, men som butikkerne sorterer fra. Det kan være emballagen er i stykker eller det på anden måde ikke præsenterer sig godt i butikken mere. Indtil videre er den overskudsmad, der bliver solgt frugt, grønt og brød. Hver gang Overskudscaféen har salg er der 30 til 50 i kø og det er først til mølle princippet, der gælder.

Horsens Kommune
Rådhusvej 4
8700 Horsens

Telefon: 76 29 29 29
www.horsens.dk